

Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 30 mars 1935 kl. 4 e. m.

Andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande, nr 4, i anledning av väckt motion, II: 476, angående förbud mot offentliga nöjeställningar och idrottstävlingar å vissa högtidsdagar.

I en inom andra kammaren väckt och till dess första tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 476, har herr Beck hemställt, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om förbud mot offentliga nöjeställningar och idrottstävlingar å juldagen, nyårsdagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen samt böndagarna.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning begärt och erhållit utlåtanden över förevarande motion av överståthållarämbetet i Stockholm, länsstyrelserna i Malmö och Gävle samt domkapitlen i Uppsala och Lund. Överståthållarämbetet har vid sitt utlåtande fogat infortrat yttrande över motionen av polismästaren i Stockholm. Länsstyrelsen i Malmö har infortrat och bifogat yttranden av polismyndigheterna i länets städer och samtliga landsfiskaler inom länet. Länsstyrelsen i Gävle har inhämtat yttrande över motionen av magistraten i Gävle, som hört landsfiskalen i Högbo distrikt samt styrelsen för Gästriklands idrottsförbund. Vidare har utskottet berett Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund, Allmänna svenska prästföreningen, Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund samt Skytteförbundens överstyrelse tillfälle att avgiva yttranden med anledning av motionen, vilket tillfälle begagnats av samtliga nämnda organisationer med undantag av Svenska stadsförbundet.

Yttranden.

Överståthållarämbetet avstyrker motionen. Ämbetet anser icke skäl föreligga för en inskränkning av rätten att anordna offentliga nöjeställningar, än mindre att förbudet bör utvidgas till att omfatta även offentliga idrottstävlingar. Dylika tävlingar äro icke av den beskaffenhet att deras förläggande till de angivna helgdagarna rimligen kan anses stötande vare sig ur religiösa eller etiska synpunkter. Däremot skulle förbudets genomförande medföra vissa uppenbara olägenheter.

Länsstyrelsen i Malmö finner ett utsträckande av ifrågavarande förbud ej böra ske med mindre detta uppbäres av en tillräckligt stark folkmening. En sådan förutsättning föreligger icke, och länsstyrelsen anser sig därför böra avstyrka motionen. Bestämmelsen i sin nuvarande form synes emellertid otillfredsställande, då ett överträdande av förbudet icke är straffbelagt. Denna brist synes böra undanröjas.

Länsstyrelsen i Gävle delar så till vida motionärens uppfattning, att den finner förbud böra meddelas mot anordnande av såväl offentliga nöjeställningar som alla slags idrottstävlingar å juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen. Länsstyrelsen ifrågasätter förbud mot idrottstävlingar å sön- och helgdagar under tid, då gudstjänst pågår. Dispens från sådant förbud bör emellertid i särskilda fall kunna meddelas av länsstyrelsen.

Domkapitlet i Uppsala instämmer i motionens syfte och föreslår, att förbud, med effektiv straffpåföljd vid överträdelse, utfärdas mot såväl nöjeställningar som idrottstävlingar å juldagen, första böndagen, långfredagen och påskdagen.

Domkapitlet i Lund instämmer i motionens syfte. Även böndagarnas helgd bör skyddas, särskilt första böndagens. Emellertid bör viss åtskillnad göras mellan nöjeställningar och idrottstävlingar. Skyddet för gudstjänsttid bör utsträckas att omfatta gudstjänst å varje sön- och helgdag, i likhet med förhållandena i Finland.

Svenska landskommunernas förbund betonar, att ett alltför starkt ingrepp från samhällsmaktens sida på nöjeslivet lätt kan få verkningar, motsatta de avsedda. Den begränsning av nöjeslivet på de stora helgdagarna, som 1895 års författning innebär, synes motsvara det allmänna rättsmedvetandet. Lika litet som framkomna önskemål om större nöjesfrihet under de stora helgdagarna böra tillmötesgå, lika litet bör en skärpning av bestämmelserna ifrågakomma.

Allmänna svenska prästföreningen tillstyrker livligt motionens yrkande. Nya tidsförhållanden kräva en utbyggnad av nuvarande lagstiftning på ifrågavarande område.

Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbund meddelar, att förbundets överstyrelse utfärdat generellt förbud mot offentliga idrottstävlingar å juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen. Förvaltningsutskottet har vidare beslutat att i skrivelser till såväl special- som distriktsförbunden med skärpa framhålla önskvärdheten av att tävlingar icke anordnas på sådana tider och i sådana former, att söndagens helgd därigenom komme att störas. Särskilt skulle inskärpas nödvändigheten av att offentliga tävlingar icke hållas under pågående gudstjänst och helst icke före kl. 13. Genom dessa åtgärder ansåge sig riksförbundet ha tillmötesgått de väsentligaste önskemål, som framställt av kyrkans representanter. Slutligen framhåller riksförbundet, att det förtroendefulla samarbete, som bestått och består mellan de högsta myndigheterna inom kyrkan och idrotten, är tillfyllest för ordnandet av alla frågor i hithörande ärenden.

Skytteförbundens överstyrelse uttalar, att övningar eller tävlingar i målskjutning ingenstädes förekomma på juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen. Tävlingssskjutningar å böndagarna äro av överstyrelsen förbjudna. Likaledes har överstyrelsen årligen ålagt under-

lydande organisationer att undvika skjutning under gudstjänsttid. Överstyrelsen har emellertid icke något att erinra mot förbud för all skjutning under gudstjänsttid, åtminstone i närheten av gudstjänstlokal.

I kungl. kungörelsen den 4 oktober 1895 (nr 83) angående förbud mot skådespels och en del andra offentliga tillställningars anordnande å vissa helgdagar har förordnats, att å juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen icke må offentligen uppföras skådespel, givas offentlig föreställning i lindansning, konstridning eller annat dylikt, eller hållas offentlig maskerad, bal, lekstuga, så kallad varietéutställning eller andra sådana nöjen.

Utskottet.

Förevarande motion åsyftar uppenbarligen ett tvåfaldigt utvidgande av det i omförmälda författning stadgade förbudet mot offentliga nöjeställningar å vissa kyrkliga högtidsdagar. Dels önskar motionären, att förbudet skall komma att omfatta, förutom angivna nöjeställningar, jämväl offentliga idrottstävlingar, dels vill han se förbudet utsträckt till att avse även nyårsdagen och böndagarna.

Av det omfattande material, som de till utskottet inkomna yttrandena över ifrågavarande motion bildar, framgår, att skilda synpunkter, intressen och åskådningssätt komma till uttryck och kräva beaktande vid föreliggande frågas bedömande. Av vissa yttranden framgår också, att gällande bestämmelser på förevarande område icke äro ur alla synpunkter tillfredsställande, särskilt med hänsyn därtill, att överträdelse av nu gällande förbud icke är straffbelagt.

Även om utskottet behjärtar motionärens avsikt att vilja stävja oarter av ett förvärvsmässigt utnyttjande av nöjeslystnaden under våra helgdagar, har utskottet icke funnit tillräckliga skäl föreligga för en anslutning till motionärens förslag. I likhet med överståthållarämbetet finner utskottet ett utsträckande av ifrågavarande förbud till att omfatta även idrottstävlingar icke erforderligt. Utskottet vill fästa uppmärksamheten på vad som härutinnan anförts av Svenska gymnastik- och idrottsföreningarnas riksförbunds förvaltningsutskott, som meddelat, att riksförbundets överstyrelse redan på hösten 1933 utfärdat generellt förbud mot offentliga tävlingars hållande å juldagen, långfredagen, påskdagen och pingstdagen. Överstyrelsen har dessutom förklarat sig ämna i skrivelser till special- och distriktsförbunden inom organisationen med skärpa framhålla önskvärdheten av att tävlingar icke anordnas på sådana tider och i sådana former, att söndagens helgd därigenom störes.

Vad beträffar motionärens förslag till gällande förbuds utsträckande att avse även nyårsdagen och böndagarna, är utskottet av den uppfattningen, att ett sådant stadgande icke skulle finna stöd i en tillräckligt stark folkmening och att ett upprätthållande av den ifrågasatta restriktionen säkerligen skulle stöta på stora svårigheter.

Med stöd av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,
att förevarande motion icke måtte till någon andra
kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 mars 1935.

På utskottets vägnar:

JOSEF WEIJNE.

Närvarande vid ärendets behandling inom utskottet: herr *Weijne*, herr *Sefve*, herr *Erlander**, herr *Nyblom*, herr *Meyerhöffer*, fru *Gustafson*, fru *Eklund**, herr *Norén*, herr *Bergström*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Nyblom*.
